

er jo kun Familielegater, hvis Bestyrelse overdrages til en Enkelt, mod at han deraf nyder visse Fordele. De store Eiendomme ere visseelig overmaade gavnlige, men jo færre der er, desto mindre gavnlige ere de; og de heromhandlede Besiddelser ere, som sagt, ikke Eiendomme. Jeg indrømmer naturligtvis, at det jo vel er muligt, at enkelte Fordegsbesiddelser efter den her foreslaaede Lov vilde kunne gaae over til Pengefideicommisser, men det er Noget, som jeg lægger mindre Bægt paa. Efterat nemlig det hele patriarchalske Forhold paa de store Besiddelser er ophørt, og efterat Fæstegodset for en stor Deel er solgt og Hovedgaardene bleve bortforpagtede, ere Majoratene i Birkeligheden ikke Andet end Pengefideicommisser, der ere radicerede i Jord; men enten de ere radicerede i Jord eller ikke, lægger jeg ikke stor Bægt paa. Det er selve Institutionen, som jeg troer er uretfærdig og ikke gavnlig, og som jeg derfor mener, at man i hvert Fald efter Grundlovens Aand ikke kan ønske fortsat i en uendelig Fremtid, men maa ønske paa lempelig Maade engang at faae ophævet.

Justitsministeren: Dette Spørgsmaal, som jeg haaber ikke senere at skulle komme tilbage til her i Thinget, hører jo netop fuldstændig hjemme ved denne første Behandling, og det er saa vigtigt for den hele Betragtning af Loven, at den ærede Landsdtingsmand (Mæg.) maa tillade mig idag, endnu engang at sige et Par Ord derom. Han vil indrømme mig, at man kan faae formeget af det Gode, paa samme Tid som man priser det inden de rette Grændser. Altsaa kan Grundloven meget godt sige: Ikke mere bunden Jord! uden derfor at have et udpræget uvensigt Sind imod den bundne Jord, som for Tiden bestaaer; Grundloven kan meget godt have sagt: Nu kan det være nok! uden derfor at ville forfølge, hvad der alt bestaaer. I den praktiske Verden have vi sjældent med det absolut Gode eller det absolut Slechte at gjøre; derfor kan man sige: Nu ikke mere, nu kan det være nok af det! uden at man derfor vil af med det, man har. Grundlovens Standpunkt bevæger sig efter

min fulde, bestemte Overbeviisning netop inden de Synspunkter, som jeg har angivet. Derfor falder det mig naturligtvis ikke ind at sige, at de Bestemmelser, der gaae videre, skulde være i Strid med Grundloven; jeg respecterer naturligtvis fuldstændig de ærede Medlemmers Mening, som ønske at gaae videre, men jeg henstiller ganske, om de dog ikke hellere vilde ved nærværende Sags Behandling understøtte Regjeringen ved at gennemføre det, som Regjeringen har troet at kunne foreslaae, afventende, hvorledes en saaledes gennemført Lov vil virke, inden de fordrer videregaaende Bestemmelser. Med Hensyn til en Bedømmelse af, hvorledes Loven vil virke, maa jeg lægge nogen Bægt paa den Tilstand, som nu har fundet Sted siden Grundloven. Som alt af mig fremhævet, gaaer Bevillingsmyndigheden, som den for Tiden bestaaer, vistnok langt videre end de Bestemmelser, som findes i det første Afsnit; men jeg heder erindret, at de vidtgaende Bevillinger, som have været udstedte før Grundloven, og som derfor formelt hjemle en lignende Bevillingsmyndighed efter Grundloven, ligge langt tilbage; i lang, lang Tid har der, som alt bemærket, ikke fundet den Art af Dødsning Sted, hvor ikke en Fideicommisscapital er substitueret. Jeg betragter altsaa i ethvert Tilfælde dette Lovforslag som en Forholdsregel, hvorigennem man har, om jeg saa maa sige, opbristet Grundringen om Bevillingshensynet; det er blevet gjort klart, paa hvilket Grundlag og under hvilke Betingelser de her omhandlede Bevillinger efter Regjeringens Anskuelse bør gives. Om nu Loven, hvis det lykkes at gennemføre den, vil blive anvendt i et større Omfang eller ikke, er det naturligtvis ganske umuligt at sige med nogen Bestemthed, men jeg vil dog ved Siden af det Punkt, jeg allerede før fremhævede, bemærke, at der er en Bestemmelse, som netop er optagen i Loven af reent praktiske Grunde, med Hensyn til hvilken jeg har troet, at det maaskee netop var en Bestemmelse, som kunde finde en lettere Anvendelse, end naar Spørgsmaalet var om hele Fideicommissets Frigjørelse. Det er den Bestemmelse, hvorefter en enkelt Hovedgaard eller